

1. Naj bo X zvezna slučajna spremenljivka z zalogo vrednosti na intervalu $[0, 1]$ in gostoto $g_X(x) = cx(1-x)$.

- Določi konstanto c .
- Določi porazdelitveno funkcijo F_X .
- Določi verjetnosti $P(0 < X < \frac{1}{4})$ in $P(\frac{1}{4} < X < \frac{3}{4})$.
- Določi matematično upanje $E(X)$.
- Določi disperzijo $D(X)$ in standardni odklon $\sigma(X)$.

$$c = 6. \quad F_X(x) = 3x^2 - 2x^3. \quad P(0 < X < \frac{1}{4}) = \frac{5}{32}, \quad P(\frac{1}{4} < X < \frac{3}{4}) = \frac{11}{16}. \quad E(X) = \frac{1}{2}. \\ D(X) = \frac{1}{20}, \quad \sigma(X) = \frac{1}{2\sqrt{5}}.$$

2. Naj bo X zvezna slučajna spremenljivka z zalogo vrednosti na intervalu $[0, \pi]$ in gostoto $g_X(x) = c \sin(x)$

- Določi konstanto c .
- Določi porazdelitveno funkcijo F_X .
- Določi verjetnosti $P(0 < X < \frac{\pi}{4})$.
- Določi matematično upanje $E(X)$, disperzijo $D(X)$ in standardni odklon $\sigma(X)$.

$$c = \frac{1}{2}. \quad F_X(x) = \frac{1 - \cos(x)}{2}. \quad P(X < \frac{\pi}{4}) = \frac{2 - \sqrt{2}}{4}. \quad E(X) = \frac{\pi}{2}.$$

3. Naj bo X slučajna spremenljivka z zalogo vrednosti na intervalu $[0, 1]$ in gostoto $g_X(x) = 4(x-1) \log(1-x)$.

- Preveri, da je to res gostota slučajne spremenljivke.
- Poišči verjetnost $P(0 < X < \frac{1}{2})$.
- Poišči matematično upanje $E(X)$.

```
> g = function(x) { 4*(x-1)*log(1-x) }
> plot(g, 0, 1)
> integrate(g, 0, 1)
1 with absolute error < 0.00012
> g = function(x) { 4*(x-1)*log(1-x) }
> p = integrate(g, 0, 1/2)
> p
0.4034264 with absolute error < 4.5e-15
> p$value
[1] 0.4034264
> xg = function(x) { 4*x*(x-1)*log(1-x) }
> EX = integrate(xg, 0, 1)$value
> EX
[1] 0.5555556
```

```
> DX = integrate(function (x) x^2*g(x), 0, 1)$value -
+       integrate(function (x) x*g(x), 0, 1)$value^2
> sqrt(DX)
[1] 0.2290614
```

4. Na štoparici imamo oznake za natančnost 0.2 sekunde. Pri merjenju časa izmerjeni čas zaokrožimo na najbližjo oznako. Kolikšna je verjetnost, da bomo pri merjenju časa naredili napako večjo od 0.05 sekund.

$$p = \frac{1}{2}$$

5. Pri merjenju razdalje naredimo sistemsko napako -50m in še naključno napako, ki je normalno porazdeljena s povprečjem 0m in standardnim odklonom $\sigma = 100m$.

- Določi porazdelitev napake pri merjenju.
- Koliko je verjetnost, da bomo pri merjenju naredili napako (po absolutni vrednosti) manjšo od 150m?
- Koliko je verjetnost, da bo izmerjena dolžina manjša od prave dolžine?

```
> pnorm(150, -50, 100) - pnorm(-150, -50, 100)
[1] 0.8185946
> pnorm(0, -50, 100)
[1] 0.6914625
```

$$\Phi\left(\frac{150+50}{100}\right) - \Phi\left(\frac{-150+50}{100}\right) = \Phi(2) - \Phi(-1) = \Phi(2) - (1 - \Phi(1)) = 0.9773 - (1 - 0.8413)$$

$$\Phi\left(\frac{0+50}{100}\right) = \Phi(0.5) = 0.6915$$

6. Na traku imamo naključno vrezane oznake, v povprečju eno oznako na centimeter. Premikamo se po traku in merimo razdalje med zaporednima oznakama.

- Koliko je verjetnost da bo med prvimi desetimi oznakami vsaj med dvema zaporednima razdalja več kot 2cm.
- Premikamo se po traku dokler ne pridemo do oznake, ki je do naslednje oznake na traku oddaljena vsaj 2 cm.

Kolikšna je verjetnost, da bomo morali pregledati vsaj 5 oznak?

```
> # verjetnost, da je razdalja med dvema zaporednima
> # oznakama vsaj 2cm
> p = 1 - pexp(2, 1)
> p
[1] 0.1353353
> # (a)
> sum(dbinom(2:9, 9, p))
[1] 0.3492639
> # (b)
> 1 - sum(dgeom(0:4, p))
[1] 0.4833244
```